

PROSLAVA STOTE OBLJETNICE ROĐENJA SKLADATELJA FRANJE ŠTEFANOVIĆA

Skladatelj Franjo Štefanović rodio se u Petrovaradinu 13. III 1879. O njegovu životu i radu donijela je *Sv. Cecilija* 1979, u drugom broju, moj opširan prikaz. Ipak, da ukratko spomenem, poslije završene učiteljske škole u Osijeku službovao je kao učitelj u St. Slankamenu, Čereviću i konačno u Petrovaradinu, gdje je kasnije bio i nastavnik tadašnje Više pučke škole, a zatim kao njen ravnatelj, još relativno mlad, 1924. umro. Od 1909. studirao je tri godine teorijske predmete u Glazbenom zavodu u Zagrebu. Ostavio je za sobom brojne skladbe za muški i mješoviti zbor, dvadesetak solo-pjesama, komičnu operu *Matek i Jana* i, što je najvažnije, lijep broj dječjih pjesama i četiri dječje opere (*U vilinoj gori*, *Šumska kraljica*, *Na Orlov-gradu*, *Seoba Slavena*), čiji je on zapravo i tvorac, jer u njima sudjeluju samo djeca.

Franjo Štefanović (1879—1924)

Stota obljetnica rođenja Franje Štefanovića obilježena je u Petrovaradinu 27. XII prošle godine. Prije podne otkrivena mu je spomen-ploča u školi gdje je živio i radio, a zatim održan sastanak i vođen razgovor njegovih bivših učenika i sugrađana. Uveče je u kino-dvorani »Dunav« priređen koncert njegovih djela s prethodnim otvaranjem izložbe njegovih glazbenih rukopisa, pisama i fotografija.

Iako Franjo Štefanović nikada nije bio zaboravljen (njegove skladbe izvodio je školski dječji zbor i HPD »Neven« prije i poslije rata u čemu se i dalje ističe OŠ »V. Nazor« u Petrovaradinu), ovaj koncert dao je mali pregled gotovo cjelokupnoga njegova skladateljskog rada (od dječjih i solo-pjesama do zborova) što do danas još nije bilo učinjeno. Dvorana je bila dupkom puna. Slušajući ovaj koncert tek sada

su svi mogli osjetiti i shvatiti koliko smo izgubili njegovom preranom smrću.

Na programu su bile dječje pjesme *Udri kiša*, *Rosa*, *Što volim*, *Veselje mladosti* i *Đačke nevolje*, dva kanona *Imam janje mileno* i *Snijela je koka jaje*, tri zbora iz dječjih opera *Objavi danice (U vilinoj gori)*, *Molimo se*, *Lado (Seoba Slavena)* i *Proljeće je osvanulo (Šumska kraljica)*, dva dueta *Lastavicama* i *Vračare*, solo-pjesme *Majka*, *Bijeli cvijetak*, *Sljemenskoj ciklami*, *Spominjanje*, *Chanson* i *Ljubavi*, i dva mješovitih zbora *Djedovski dom* i *Večer*. Sudjelovala su dva dječja zbora OŠ »V. Nazor« iz Petrovaradina, a iz Novog Sada dječji zbor OŠ »Đ. Natošević«, ženski zbor Muzičke omladine i mali sastav mješovitog zbora KUD »Svetozar Marković«, učenici Muzičke škole »I. Bajić« Jelisaveta Pandurov, Zoran Ninković i Indijana Putar iz klase prof. Prizrenke Petković-Lazin kao i solistice Vera Berdović, prvakinja novosadske opere, i Prizrenka Petković-Lazin, koncertna pjevačica.

S osobitim zadovoljstvom mogu reći da su sve pjevačke točke bile vrlo dobro izvedene, ali se među njima ipak ističu obje solistice.

Sve točke, osim dva kanona i tri zbora, pratio je na klaviru prof. Đuro Rajković, pijanist, vrlo savjesno i znalački. On je, što posebno ističem, bio i organizator cijelog koncerta.

Na kraju želim spomenuti jedan zanimljiv podatak. Naime, jedne godine između dva rata dobio sam od nekoga novinski isječak iz jednih zagrebačkih novina kojima ne znam ni naslov ni nadnevak, jer ga na isječku nema. U njemu piše da su jedne večeri u Zagrebu izvedene dječje opereta *Mali ptičari* F. Ledera i dječja opera *Šumska kraljica* Franje Štefanovića. Oba djela orkestrirao je Slavko Zlatić, danas poznati skladatelj, a izvedbom je ravnao Krešimir Kovačević, danas poznati glazbeni pisac i muzikolog. Ovo je nepobitan dokaz o vrijednosti i značaju ove Štefanovićeve dječje opere koja je originalno napisana uz pratnju klavira. Vrijedno bi bilo znati da li orkestralna partitura ovoga djela još postoji.

Franjo Štefanović bio mi je dragi poznanik još iz najranijeg djetinjstva u Čereviću, a 1920. i 1921. zajedno smo službovali na tadašnjoj Višoj pučkoj školi u Petrovaradinu. Često smo skupa šetali, a posjećivao sam ga i u njegovu domu gdje mi je svirao svoje i razne druge skladbe. Slučaj je htio, tako mi to obično kažemo, da sam mu 1931. spasao cijelu glazbenu ostavštinu od sigurne propasti pa je uz svoje skladbe čuvam do danas. Njegove sam skladbe neprestano propagirao pa mi je osobito drago što je posljednjih godina uz tiskanje i izvođenje njegovih dječjih pjesama izvedena više puta i u više mjesta njegova dječja opera *Šumska kraljica* koja je ponovno objavljena 1972. No, najdraže mi je što mu je na moj poticaj otkrivena spomen-ploča i izveden ovaj značajan koncert.

Čudni su putovi sudbine, kažu naši ljudi. Na pokusima pjevačkog zbora u Čereviću 1905. Franjo Štefanović nije mogao ni slutiti od kakvog će značaja za njega biti onaj mali dječak u uglu školske sobe koji je gotovo netremice, široko otvorenih očiju i kao u čudu promatrao njegov rad sa zborom. Taj mali dječak bio sam ja.

Stanislav PREPREK